Länsstyrelsen
Värmland

Riksintresse för kulturmiljövården: Karlstads stadskärna

Områdesnamn: Karlstads stadskärna

Områdesnummer: K 21

Kommun: Karlstad

Socken: -

Sammanfattning

Innehåll

Stadsplan och stadsbebyggelse. 1700-till 1800-tal.

Urvalsmotiv

Vetenskapligt/pedagogiskt. Stadskvarter och stadsplanemönster representerande Karlstads bebyggelsehistoriska utveckling från tiden före och omedelbart efter den senaste och största stadsbranden 1865.

Beskrivning

Bebyggelsen vid Älvgatan bildar en sällsynt, välbevarad helhet och utgör det enda kvarvarande sammanhängande stadspartiet från tiden före den största stadsbranden i Karlstad 1865. Byggnaderna är alla tidstrogna exponenter för den äldre svenska trästadens påkostade panelhus. Efter stadsbranden 1865 uppfördes vid Stora Torget och dess närhet en grupp institutionsbyggnader för att tjäna rättsliga, administrativa och representativa ändamål. Här byggdes inom perioden 1866-1871 rådhus, residens, läroverk, stadshotell och frimurarloge till samma kategori räknas även domkyrkan samt Gymnasium Adolpho-Fredericianum, båda från 1700-talets förra hälft. Till området hör också miljön vid Frödingparken med före detta lasarett och fängelse, Sandgrundsudden med museipark, Karlstads teater med angränsande stenstadsbebyggelse och så

vidare. Stadsplanen utgjorde stadens återuppbyggnadsplan efter 1865 års brand.

Kulturhistoriskt värde

Riksintresset belyser stadskvarter och stadsplanemönster från tiden före och efter den sista och största stadsbranden 1865. Inom området finns flera byggnader med stort arkitektur- och kulturhistoriskt egenvärde.

Hot

Ej specificerat

Skydd

- Ett flertal byggnader omfattas av Kulturminneslagen (KML).
- Samtliga kvarter omfattas av detaljplan.

Avsikter och åtgärder

Förändringar av befintlig bebyggelse och andra anläggningar av betydelse för områdets samlade miljökaraktär prövas restriktivt. Rivningar av enstaka byggnader tillåts inte.

Riksantikvarieämbetets värdetext (1996)

Motivering

Residens- och stiftsstad som speglar stadsbyggandet kring 1800-talets mitt.

Uttryck för riksintresset

Rutnätsstad med breda gator och stort torg präglad av den sista stora stadsplaneregleringen i 1600-talets stadsbyggnadstradition. Institutionsbyggnader och annan bebyggelse som hör samman med funktionen av förvaltningsstad runt de centrala stadsrummen och Klarälvens västra gren. Trästadsbebyggelse utmed Älvgatan som överlevde branden 1865.

Övrigt

Riksintresset Karlstads stadskärna ingår i kulturmiljön Karlstad (125) enligt kulturmiljöprogrammet för Värmlands län.

Referenser

- Kulturminnesvårdens riksintressen i Värmlands län, Länsstyrelsen 1980.

Ändringsinformation

Datum, kommentar:

- 2007-11-05: Huvuddelen av informationen hämtad från 1988 års beskrivning av riksintressen i Värmlands län.
- 2007-12-10: Beskrivningen av områdets skydd ändrad till aktuella förhållanden och gällande lagstiftning.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan.